

HISTORIE

Území, na kterém se rozprostírá město Uherské Hradiště, patřilo v 9. a na počátku 10. století k jádru Velké Moravy, prvního státu západních Slovanů. Centrem osídlení bylo hradisko Na Valách a sídliště Na Špitálkách na území dnešního Starého Města. Tato významná sídla doplňovalo duchovní centrum v Uherském Hradišti-Sadech.

Královské město Uherské Hradiště bylo v roce 1257 v místech starobylé tradice založeno Přemyslem Otakarem II. jako pevnost chránící jižní a východní hranici království před nájezdy cizích vojsk. Město bylo obeháno dřevěnou, od 1. poloviny 14. století kamennou hradbou, kterou obklopoval příkop a hliněný val.

Ve středověku patřilo Uherské Hradiště k významným moravským městům, největšího rozmachu dosáhlo na přelomu 15. a 16. století, kdy mu byla udělena četná privilegia. V letech 1468–1470 a 1472–1474 se jeho občané uhájili před vojsky Matyáše Korvína, který v roce 1481 na důkaz úcty ke statečnosti a věrnosti občanů udělil městu nový, polepšený znak a právo pečeti listiny červeným voskem.

Následující staletí přinesla řadu nepřátelských vpádů a vojenských střetů, k válečným útrapám se přidružily i časté požáry a epidemie. V roce 1681 město téměř celé vyhořelo a v roce 1715 jej stihla nejhorší morová epidemie. To vše se odrazilo nejen v životě obyvatel města, ale i v jeho architektonickém vzhledu.

Přesto město nebylo nikdy dobyté, pouze v roce 1742 byla na rozkaz krajského hejtmána do města vpuštěna pruská armáda. Pevnost byla zrušena v roce 1782.

V průběhu 19. století, kdy se město stalo sídlem řady úřadů, došlo k dalšímu rozvoji města, které se rozšířilo vně původních hradeb a postupně získalo svou dnešní podobu.

1. Masarykovo náměstí

Masarykovo náměstí je jedním ze dvou historicky nejstarších náměstí v Uherském Hradišti. V jeho středu původně stála kaple sv. Jiří, která byla v 15. století přestavěna v gotický kostel sv. Jiří. V roce 1681 kostel vyhořel a po marných snahách o rekonstrukci byl roku 1786 zbourán.

2. Komplex jezuitských budov

Masarykovu náměstí vévodí komplex jezuitských budov, který tvoří někdejší jezuitská kolej, kostel sv. Františka Xaverského a budova někdejšího gymnázia zvaná Reduta. Celý komplex byl postaven v letech 1654–1729 v barokním slohu a na výzdobě kostela se podílela řada významných umělců – malíři Jan Jiří Heintsch, Ignác Raab a sochař Ondřej Schweigl. V areálu jezuitských budov se nachází dvě stálé expozice – multimediální expozice dějin města Uherského Hradiště s unikátní virtuální prohlídkou a Galerie Joži Uprky, nejvýznamnějšího slováckého malíře.

3. Nová radnice

V jihozápadním rohu náměstí stojí budova Nové radnice, postavená na sklonku 19. století. Novorenesanční průčelí zdobí atlanti, mezi nimiž je umístěn znak města. V obřadní síni jsou dochované nástěnné malby od známého malíře Joži Uprky, zachycující výjevy ze založení města Přemyslem Otakarem II. a potvrzení privilegií města Jiřím z Poděbrad.

4. Zelný trh

Zelný trh získal svůj název ve středověku, kdy místo sloužilo jako malé tržiště se zemědělskými produkty. Uprostřed stojí secesní litinová kašna vytvořená na konci 19. století pravděpodobně blanenskými slévárnami.

5. Mariánské náměstí

Mariánské náměstí je druhé ze dvou historicky nejstarších náměstí v Uherském Hradišti. Zachovalo si svůj středověký obdélníkový půdorys, po jeho obvodu stály původně gotické domy, které byly po požáru v roce 1681 nahrazeny domy barokními. K nejkrásnějším domům patří domy č. p. 45, 46 a 61.

6. Dům č. p. 61

Dům č. p. 61 byl postaven roku 1711 v barokním slohu. Dodnes se zachoval původní barokní portál s latinským nápisem LABORE CREVI AMANDO LEVOR (prací jsem vyrostl, láskou jsem povznášen) s chronogramem 1711.

7. Sloup se sochou sv. Floriána

V blízkosti domu č. p. 61 se nachází barokní sloup se sochou sv. Floriána, který byl postaven královským rychtářem a hradištským měšťanem Janem Františkem Schwarzem jako výraz díky za záchranu z pruského zajetí. Socha sv. Floriána, patrona hasičů, se liší od typického zpodobnění.

8. Barokní kašna

Barokní kašna pochází z konce 17. století. Její tělo zdobí tzv. maskarony, symbolické znázornění lidského obličejů s otevřenými ústy, z nichž tryská voda.

9. Mariánský morový sloup

Mariánský morový sloup patří k památkám upomínajícím na morové epidemie, které město v minulosti postihly. Byl postavený z cetechovického mramoru v letech 1718–1721 jako poděkování za odvrácení morové epidemie v roce

1715. Na místě sloupu původně stávala kašna, která byla přesunuta na své dnešní místo. Vrchol sloupu tvoří plastika Immaculaty, na nárožích podstavce jsou umístěny sochy sv. Karla Boromejského, sv. Františka Xaverského, sv. Floriána a sv. Petra z Alcantary, v grottě na čelní straně je plastika sv. Rozálie.

10. Galerie Slováckého muzea

Budova dnešní Galerie Slováckého muzea je součástí bývalých městských hradeb a byla postavena mezi lety 1721–1723 jako císařská vojenská zbrojnice na místě původní Červené věže. Ta sloužila jako skladiště střelného prachu a v roce 1695 vybuchla. Po zrušení hradištské pevnosti za Josefa II. sloužila budova jako c. k. pošta, skladiště či vojenská nemocnice. Od roku 1962 zde sídlí Galerie Slováckého muzea.

11. Hradební zeď

U budovy Galerie Slováckého muzea se nachází jeden z pozůstatků vnitřní hradební zdi. Město bylo již od prvopočátku opevněné, první hradby byly dřevěné, tzv. palisády. První kamenné hradby město postavilo až v polovině 14. století a sestávaly se z vnitřní a vnější hradební zdi, mezi nimiž byl vodní příkop napájený vodou z Moravy.

12. Kaple sv. Alžběty

Nejstarší stavbou ve městě je gotická kaple sv. Alžběty postavená na počátku 15. století u městského špitálu, přestavěná v 17. století. Kaple má dochovaný gotický presbytář s křížovou klenbou a vnějšími opěrnými pilíři. Barokní průčelí vzniklo při přestavbě v 17. století. Po rozsáhlé opravě v roce 1995 je v kapli umístěna lékárna. Z budovy gotického špitálu se nedochovalo nic.

13. Františkánský klášter

Františkánský klášter byl založen roku 1491 biskupem varadinským a správcem biskupství olomouckého Janem Filipcem. Klášter je barokní, vystavěný na čtvercovém půdorysu uprostřed s rajským dvorem, kde se nachází nejstarší studna v Uherském Hradišti. Nejvýznamnější a velmi reprezentativní místnosti jsou barokní refektář a barokní knihovna s původním mobiliářem.

14. Kostel Zvěstování Panny Marie

Součástí areálu františkánského kláštera je kostel Zvěstování Panny Marie postavený na přelomu 15. a 16. století. Z původní stavby se po radikální přestavbě v 17. a 18. století dochovalo pouze obvodové zdivo lodi a presbytáře. Stavba kostela je v jádře gotická, s bočními kaplemi, zaklenutá v lodi barokními valenými klenbami. (Po levé straně vchodu do kláštera se nacházela v letech 1716–1876 kaple sv. Rozálie, jejíž pamětní deska je nyní vložena do paty klášterní věže. Po pravé straně kostelní budovy je umístěna socha sv. Jana Nepomuckého, která stávala původně při řece Moravě u tzv. Hradištské brány).

15. Slovácké divadlo

Budova dnešního Slováckého divadla (původně hotel Koruna) byla v roce 1909 zakoupena Sokolem, jenž ještě v téže roce stavebně rozšířil sál, přistavěl šatny a umývárnu. V letech 1928–1930 byla postavena nová, lépe vyhovující budova sokolovny. Slovácké divadlo bylo založeno v roce 1945 a bývalá sokolovna mu byla propůjčena v roce 1956.

16. Gymnázium

Gymnázium bylo v Uherském Hradišti založeno v roce 1884 jako první česká střední škola na Slovácku. Budova je postavena v novorenesančním slohu s typickou

kopulovitou střechou. Průčelí je zdobeno sgrafity a medailony, které zachycují významné představitele vědních oborů 19. století.

17. Židovská synagoga

Poblíž kláštera stojí židovská synagoga postavená roku 1875. V roce 1904 byla secesně přestavěna a doplněna kopulí. Za 2. světové války byla nacisty zdemolována a zničena požárem. Po válce sloužila kulturním účelům, byla přestavěna na dvoupodlažní a od roku 1967 zde sídlí Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana. Původní tvář vrátila budově obnova kopule z roku 2004.

18. Stará radnice

Budova Staré radnice v Prostřední ulici pochází pravděpodobně z konce 15. století. Původně vznikla spojením dvou domů, starší gotickou dispozicí má levý dům, renesanční je střední část průjezdu a horní síň v patře. Mladší dům má raně barokní dispozici. Oba domy jsou propojeny barokním portálem v zadní části průjezdu. Radnice byla přestavěna na konci 15. a počátkem 16. století, další úpravy byly provedeny v 18. a 19. století. Poslední rozsáhlá rekonstrukce pochází z roku 1995. Zajímavostí radniční věže je skutečnost, že je o 71 cm vychýlená od své svislé osy.

19. Barokní kašna

Na Masarykově náměstí se nachází barokní kašna z 1. poloviny 18. století s plastikou delfinů a piniovou šiškou. Originál kašny byl v roce 1979 přemístěn na nádvoří Galerie Slováckého muzea, na původním místě stojí kopie.

Město Uherské Hradiště
Masarykovo nám. 19
686 01 Uherské Hradiště
T +420 572 525 111
www.mesto-uh.cz

Městské informační centrum
Masarykovo nám. 21
686 01 Uherské Hradiště
T +420 572 525 525
www.uherske-hradiste.cz

Region Slovácko
Masarykovo nám. 21
686 01 Uherské Hradiště
T +420 572 525 530
www.slovacko.cz

Více informací naleznete po načtení
QR kódu do vašeho chytrého telefonu.

20. Lékárna U Zlaté koruny

Lékárna U Zlaté koruny s pseudorenesanční fasádou z roku 1884 a barokním interiérem slouží svému účelu již od konce 17. století. Hodnotné barokní nástropní fresky v interiéru lékárny zpodobňující antické lékaře a lékárníky jsou dílem Josefa Ignáce Sadlera z poloviny 18. století.

21. Budova hotelu Slunce

Budova hotelu Slunce je jedinou renesanční stavbou ve městě. Postavena byla v roce 1578 a od roku 1637 náležel dům velehradskému klášteru, který v něm později zřídil skladiště soli. V 19. a počátkem 20. století prošla budova řadou úprav, které bohužel značně setřely její původní renesanční ráz, zachovalo se pouze renesanční jádro uvnitř tohoto měšťanského domu. Dnes budova slouží jako hotel a pasáž SLUNCE.

22. Bývalá věznice a justiční palác

Bývalá věznice a justiční palác z let 1891–1897 jsou jednou z prvních staveb realizovaných vně městských hradeb. Od svého vzniku sloužila věznice jako vazební a pro výkon kratších trestů. V letech 1939–1945 věznici využívala německá okupační správa pro věznění zadržených a vyšetřovaných politických vězňů. V padesátých letech 20. století se uherskohradištská věznice stala známou mimořádnými perzekucemi odpůrců komunismu. Věznice byla roku 1960 zrušena a objekt se nevyužívá. V prostorách bývalého justičního paláce sídlí Střední uměleckoprůmyslová škola.

23. Kaple sv. Šebestiána

Barokní kaple sv. Šebestiána na Palackého náměstí byla postavena městskou posádkou v době moru v roce 1715 v prostoru mezi vnějším a vnitřním opevněním města. V roce 1969 byla kaple při

rozšiřování komunikace přesunuta z původního místa o několik metrů a následně v roce 1971 zrenovována.

24. Slovácké muzeum

Slovácké muzeum sídlí ve Smetanových sadech v budově bývalého hostince Na Střelnici postaveného roku 1908. K původní budově bylo přistavěno v letech 1936 a 1940–1942 boční křídlo podle projektu architekta Bohuslava Fuchse. Slovácké muzeum od svého vzniku sehraává v kulturním dění Uherskohradištska významnou roli. V jeho hlavní budově ve Smetanových sadech najdeme expozici Slovácko, která přibližuje zaměstnání, bydlení, původní rukodělné techniky, lidový oděv, obřady i zvyky rodinného a výročního obyčejového cyklu. V moderně řešeném prostoru vynikají sváteční a obřadní kroje, předměty denní potřeby i doklady výjimečné zručnosti a výtvarného citu obyvatel Slovácka. Trojrozměrné předměty v expozici doplňují multimediální prvky.

25. Slovácká buda

Na okraji parku stojí tzv. Slovácká buda, která byla postavena jako replika lidového obydlí v době konání „Výstavy Slovácka 1937“. Po povodni v roce 1997 byla rekonstruována a v roce 2014 vyzdobena replikami původní výmalby – tradičními slováckými ornamenty. Dnes je využívána ke kulturním akcím nebo jako zkušebna pro folklorní soubory.

26. Historické sklepy

V malebném údolí pod jižním a jihozápadním svahem Černé hory (zvané Rochus) najdeme řadu historických sklepů. O pěstování révy na Hradištsku se zasloužili od 13. století velehradští mniši - cisterciáci. Majitelé vinohradů v katastru Mařatic byli především uherskohradištské měšťané, kteří si zde od barokního období budovali nejen vinné sklepy, ale i letní obydlí nad nimi. Koncem 19. století byly vinohrady zničeny révokazem a pěstování stagnovalo. Teprve

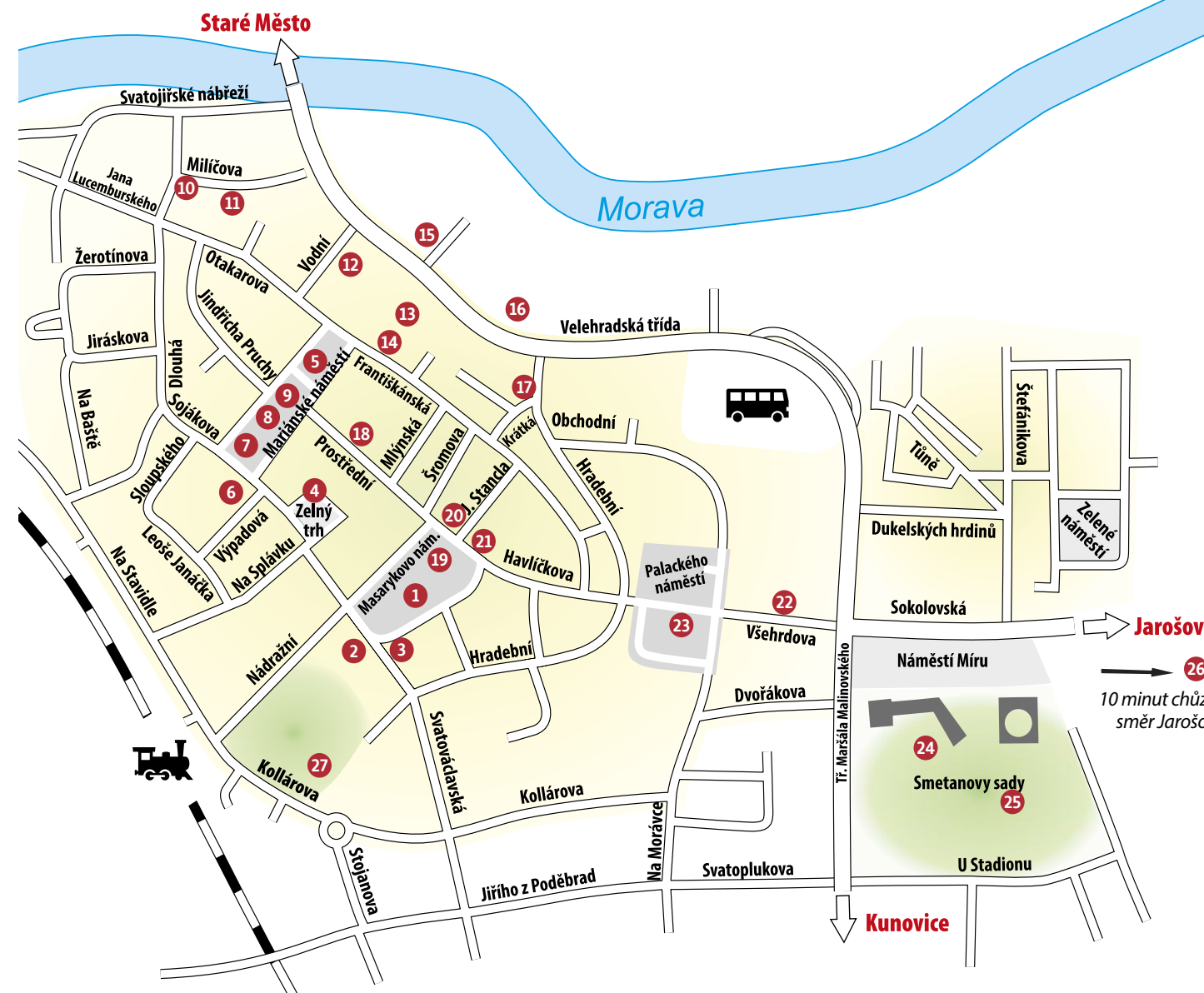

po roce 1945 došlo k dalšímu rozvoji a výsadbě vinohradů jak ve vinohradech selských, tak městských. Mařatské vinohrady, sklepy a budy lákaly významné osobnosti. Navštívili je např. hudebníci Kreutzer, Ondříček, Kubelík, Novák, Suk, literáti Havlíček, Heyduk, Jirásek, Čech, Herben, Durych, Machar, výtvarníci Aleš, Mánes, Slaviček, Kalivoda, Trampota, Uprka, Frolka, Lolek a mnoho dalších.

27. Matyášova brána

Matyášova brána je jedinou dochovanou městskou branou a jeden z mála pozůstatků původního městského opevnění. Původně měla brána sloužit jako úniková při napadení města, váže se k ní pověst o králi Matyášovi.

Památky města Uherské Hradiště

